

Összefoglaló a 2016. évi posztregisztrációs kukorica kísérlet eredményeiről

Magyarországon 2016-ban 1054 ezer hektáron vettek szemes kukoricát a gazdálkodók. A december 05-ei állapotfelmérés szerint 98%-os betakarítási arány mellett a termésátlag 8,68 t/ha és az összes termés 9,01 millió tonna volt. (Forrás NAK Mezőgazdasági Igazgatóság) Az országban a legnagyobb területen termesztett növény a szemes kukorica. A Nemzeti Fajtajegyzéken 354 hibrid és 11 változat (nem genetikailag módosított) szerepel, és az EU listán regisztrált hibridek (5244) is megkaphatók a kereskedelmi forgalomban. A rendkívül nagy választék megnehezíti a gazdálkodók helyzetét abban, hogy a számukra legoptimálisabb hibridet kiválasszák. A Gabonatermesztők Országos Szövetsége (GOSZ), és a Vetőmag Szövetég Szakmaközi Szervezet és Terméktanács (VSZT) által szervezett és a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) által kivitelezett és értékelt posztregisztrációs kukorica fajtakísérlet ebben a választásban hivatott segítséget nyújtani azért, hogy egy olyan fajtasor állít össze, amely segít egy objektív képet alkotni a hazai gazdálkodók számára. A Fajtakísérleti Innovációs Tanács (FIT) biztosítja a kísérletek szakmai felügyeletét. A kísérletben szereplő hibridek a vetést megelőzően közjegyző jelenlétében kódolásra kerülnek, ami biztosítja a kivitelezés és az értékelés pártatlanságát. A visszakódolása a kiértékelés eredmények közzététele, azaz a fajtatulajdonosok részére történő megküldés után történik.

A posztregisztrációs kísérletbe való bejutás négy alappilléren nyugszik. Az első pillér alapján a 2016-ban állami elismerésben részesülő, de a piacon bizonyítani még nem tudó hibridek részt vehettek a kísérletben. A második pillér alapján a fennmaradó fajtaszámot az előző években a GOSZ-VSZT posztregisztrációs kísérletekben legjobban szereplő hibridek töltik ki. A harmadik pillér értelmében, a nemesítő házak lehetőséget kaptak arra, hogy az általunk ajánlott hibridjüket lecserélhessék a szerintük jobb piaci

megítélés alá eső hibridjükre. Ez lehet EU listán szereplő hibrid is, amelyet vizsgálatba állítottunk egy előkísérletben a NÉBIH-nél, mely során meghatároztuk a hazai körülmények közötti érésidőt jelző FAO számot. Létrehoztunk egy kompenzációs listát, amely lehetőséget biztosít a kisebb nemesítő házaknak arra, hogy versenybe kerülhessenek a hibridjeikkel. Ez alkotja a hibridkiválasztás negyedik pillérét.

A 2016-es évben összesen 28 hibridet vizsgáltunk három éréscsoportban, amelyek a következők: korai éréscsoportban 16, középérésű éréscsoportban 7 és a késői éréscsoportban 3 hibridet. Két hibridet állítottunk be az igen korai éréscsoportba, de ezek közül az egyik tenyészideje alapján korai hibrid, ezért az említett két hibrid eredményeit külön táblázatokban a FAO szám megjelölésével közöljük.

Lefedve az összes nagyobb régiót az országban, 12 helyszínen került beállításra a posztregisztrációs fajtakísérlet. Minden kísérleti helyen beállításra került mind a négy éréscsoport, amelyek a következők: Szombathely, Jászboldogháza, Nyíregyháza, Tordas, Eszterágpusztá, Debrecen, Kaposvár, Mezőhegyes, Iregszemcse, Székkutas, Szolnok és Jánoshalma. A szolnoki kísérleti helyet kizártuk az értékelésből a betakarítás során felmerült nehézségek miatt. A 2016-os évben két helyen került beállításra kódolatlan, bemutató céljára vetett fajtasor. A NÉBIH és a NAK közös szervezésében 2016. szeptember 13-án Szombathelyen, és 2016. szeptember 20-án Gyulatanán rendezett fajtabemutatókat nagy érdeklődés övezte.

Az átlagosnál melegebb és szárazabb tavaszt a megszokottnál hűvösebb és csapadékosabb nyár követte. A nyár folyamán egy alkalommal adtak ki II. fokú hőségriasztás június végén, míg júliusban közel kétszerese esett a sokéves csapadék átlagnak. Az országban 13 napon regisztráltak jégesőt, ami három

kísérleti állomásunkon (Eszterágpusztá, Székkutas és Szombathely) is előfordult a tenyészidőszak elején, de nem okozott olyan mértékű kárt, ami a betakarított termésben mérhető lett volna.

A kísérletben résztvevő hibridek

Hibrid neve	Képviselő	FAO
DS1071	Dow	360
ES Mylord	Euralis	380
Limanova	Limagrain	360
MAS34B	Maisadour	360
DKC3623	Monsanto	290
DKC4555	Monsanto	350
DKC4541	Monsanto	360
DKC4717	Monsanto	380
DKC4351	Monsanto	380
DKC4943	Monsanto	450
DKC5068	Monsanto	460
DKC4751	Monsanto	490
P9074	Pioneer	300
P9486	Pioneer	370
P9537	Pioneer	380
P9241	Pioneer	390
P0023	Pioneer	460
P9903	Pioneer	460
P0216	Pioneer	510
P9911	Pioneer	550
P0412	Pioneer	560
RGT Dublxxx	RAGT	300
RGT Lipexx	RAGT	310
Winxx	RAGT	370
Mexini	RAGT	480
RGT Lexxtour	RAGT	490
SY Octavius	Syngenta	360
SY Photon	Syngenta	370

A jelentős mennyiségű csapadék és a meleg nyár kedvezett a kukoricának, így a jó termékenyülés után a szemek telítődtek, ami kedvező termés-átlagokat eredményezett.

A FAO 300-as éréscsoportban 13,28 t/ha, a FAO 400-as éréscsoportban 13,90 t/ha és a FAO 500-as éréscsoportban 14,49 t/ha termés-átlagot értünk el.

GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérlet 2016. szemeskukorica							
Komplex táblázat							
Fajta neve	Szemtermés	Töréskori szemnedvesség	Nővirágzás ideje (vetéstől)	Szár-szilárdtsági hiba %	Megdőlő tövek	Letört tövek	Kezdeti fejlődés erőssége
	t/ha	%	nap	%	%	%	pontszám
SY Photon (FAO370)	12,84	17,88	73	18,4	17,3	1,1	8,1
Helyek száma	11	11	11	11	11	11	11

A következő táblázatokban éréscsoport bontásban, a betakarított szemtermések átlagának csökkenő sorrendjében szerepelnek a kísérletekbe beállított hibridek. Ezek az eredmények az átlagtermés mellett reprezentálják azt is, hogy adott kísérleti helyen, területi egységen, milyen termést produkál egy-egy fajta.

GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérlet 2016. szemeskukorica							
Komplex táblázat							
Fajta neve	Szemtermés	Töréskori szemnedvesség	Nővirágzás ideje (vetéstől)	Szár-szilárdtsági hiba %	Megdőlő tövek	Letört tövek	Kezdeti fejlődés erőssége
	t/ha	%	nap	%	%	%	pontszám
SY Photon (FAO370)	12,75	17,37	73	3,6	3,2	0,5	8,2
Helyek száma	11	11	11	11	11	11	11

GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérlet 2016. szemeskukorica, korai fajták (FAO 300-399)										
Komplex táblázat										
Fajta neve	Szemtermés		Töréskori szemnedvesség		Nővirágzás ideje (vetéstől)		Szár-szilárdtsági hiba	Megdőlő tövek	Letört tövek	Kezdeti fejlődés erőssége
	t/ha	%	%	eltérés	nap	eltérés	%	%	%	pontszám
P9486	14,08	106,0	18,42	0,00	74	0	2,2	1,8	0,4	7,9
P9537	13,85	104,3	18,83	0,41	74	0	12,1	11,6	0,5	7,8
DKC4717	13,64	102,7	18,73	0,31	74	0	5,7	5,3	0,4	8,3
DKC4541	13,50	101,7	18,48	0,06	72	-2	3,4	3,0	0,5	8,0
DKC4555	13,48	101,5	18,24	-0,18	72	-2	3,7	3,4	0,3	8,3
P9241	13,39	100,8	18,37	-0,05	72	-2	9,2	8,3	0,9	8,5
Limanova	13,32	100,3	18,35	-0,07	76	2	3,8	3,7	0,1	7,4
P9074	13,28	100,0	17,58	-0,84	72	-2	7,8	7,4	0,6	8,4
DKC4351	13,26	99,9	18,52	0,10	73	-1	6,0	5,6	0,4	8,5
ES Mylord	13,24	99,7	18,92	0,50	75	1	8,2	7,9	0,3	7,6
Winxx	13,13	98,9	19,18	0,76	74	0	6,6	5,9	0,6	8,5
SY Octavius	13,10	98,7	18,67	0,25	75	1	21,4	20,7	0,8	7,8
RGT Lipexx	13,03	98,1	17,86	-0,56	72	-2	2,7	2,2	0,4	8,3
DS1071	12,97	97,7	18,50	0,08	75	1	6,2	5,6	0,6	7,8
MAS34B	12,72	95,8	18,35	-0,07	74	0	19,1	18,2	0,9	8,1
RGT Dublixx	12,46	93,8	17,76	-0,66	72	-2	6,3	6,0	0,4	8,5
Átlag	13,28	100,0	18,42		74		7,8	7,3	0,5	8,1
SzD 5%	0,63	4,7	0,49		1		6,9	6,8	0,4	0,6
C.V.	5,6		3,2		1,5					
Helyek száma	11		11		11		11	11	11	11

Rangsor: szemtermés (t/ha)

GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérlet 2016. szemeskukorica, középérésű fajták (FAO 400-499)

Komplex táblázat										
Fajta neve	Szemtermés		Töréskori szemnedvesség		Nővirágzás ideje (vetéstől)		Szár-szilárdsági hiba	Megdőlő tövek	Letört tövek	Kezdeti fejlődés erőssége
	t/ha	%	%	eltérés	nap	eltérés	%	%	%	pontszám
P0023	14,38	103,4	19,31	-0,05	75	1	7,6	6,7	1,0	8,0
DKC4943	14,30	102,8	19,00	-0,36	74	0	3,3	2,9	0,4	8,0
P9903	13,96	100,4	19,08	-0,28	74	0	5,4	4,4	1,1	8,4
DKC5068	13,86	99,7	19,13	-0,23	73	-1	3,1	2,3	0,9	8,5
Mexini	13,77	99,0	20,26	0,90	75	1	2,1	1,4	0,7	8,2
DKC4751	13,67	98,3	19,32	-0,04	74	0	4,2	3,5	0,8	8,2
RGT Lexxtour	13,40	96,4	19,44	0,08	75	1	7,0	5,9	1,1	8,5
Átlag	13,90	100,0	19,36		74		4,7	3,8	0,8	8,2
SzD 5%	0,54	3,9	0,55		1		4,6	4,4	0,9	0,5
C.V.	4,5		3,3		1,8					
Helyek száma	11		11		11		11	11	11	11

Rangsor: szemtermés (t/ha)

GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérlet 2016. szemeskukorica, késői fajták (FAO 500-)

Komplex táblázat										
Fajta neve	Szemtermés		Töréskori szemnedvesség		Nővirágzás ideje (vetéstől)		Szár-szilárdsági hiba	Megdőlő tövek	Letört tövek	Kezdeti fejlődés erőssége
	t/ha	%	%	eltérés	nap	eltérés	%	%	%	pontszám
P0412	14,68	101,3	20,55	0,38	76	0	11,4	10,1	1,2	8,5
P9911	14,46	99,8	20,07	-0,1	75	-1	12,9	12,4	0,6	8,5
P0216	14,33	98,9	19,91	-0,26	77	1	6,7	5,8	1	8,3
Átlag	14,49	100	20,17		76		10,3	9,4	0,9	8,4
SzD 5%	0,55	3,8	0,34		1		10,2	10	0,6	0,3
C.V.	4,2		1,9		1,2					
Helyek száma	11		11		11		11	11	11	11

Rangsor: szemtermés (t/ha)

GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérlet 2016. szemeskukorica Szemtermés (t/ha)

Fajta kódja	Szombathely	Kaposvár	Ireg-szemcse	Tordas	Eszter-ápuszta	János-halma	Szék-kutas	Mező-hegyes	Jászboldog-háza	Debrecen	Nyíregyháza - DE	Átlag
SY Photon (FAO370)	14,82	13,89	13,95	12,87	12,90	12,33	10,05	11,31	12,87	16,62	9,58	12,84

GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérlet 2016. szemeskukorica Szemtermés (t/ha)

Fajta kódja	Szombathely	Kaposvár	Ireg-szemcse	Tordas	Eszter-ápuszta	János-halma	Szék-kutas	Mező-hegyes	Jászboldog-háza	Debrecen	Nyíregyháza - DE	Átlag
DKC3623 (FAO290)	13,93	14,65	13,58	13,14	12,66	13,04	10,87	10,97	12,21	15,88	9,28	12,75

GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérlet 2016. szemeskukorica , korai fajták (FAO 300-399) Szemtermés (t/ha)

Fajta kódja	Szombathely	Kaposvár	Ireg-szemcse	Tordas	Eszter-ápuszta	János-halma	Szék-kutas	Mező-hegyes	Jászboldog-háza	Debrecen	Nyíregyháza - DE	Átlag	Rel. %
P9486	15,50	16,36	14,59	13,66	14,82	15,34	12,04	11,84	13,74	18,11	8,86	14,08	106,0
P9537	15,65	14,75	14,67	13,72	13,97	14,11	11,76	11,99	13,08	19,16	9,53	13,85	104,3
DKC4717	15,27	14,80	14,32	13,53	13,79	15,53	12,02	12,45	12,91	17,56	7,82	13,64	102,7
DKC4541	15,03	14,76	14,24	14,10	14,29	14,68	11,38	11,27	14,04	16,97	7,74	13,50	101,7
DKC4555	14,55	14,60	14,22	13,96	13,50	14,84	10,76	12,60	13,30	17,70	8,23	13,48	101,5
P9241	14,54	15,63	14,01	11,83	12,53	14,94	11,22	11,52	14,56	18,18	8,32	13,39	100,8
Limanova	14,25	13,66	14,38	13,51	13,72	15,31	11,89	11,81	15,27	16,10	6,67	13,32	100,3
P9074	14,27	14,21	13,66	12,60	12,55	14,72	12,30	12,19	13,98	18,63	6,96	13,28	100,0
DKC4351	14,37	13,99	13,80	13,27	14,01	14,43	12,03	10,97	13,19	17,37	8,39	13,26	99,9
ES Mylord	14,31	11,82	14,50	12,66	13,72	13,65	13,41	11,15	14,26	18,47	7,67	13,24	99,7
Winxx	13,79	13,43	13,94	13,48	12,45	15,23	10,30	11,61	14,58	17,66	7,92	13,13	98,9
SY Octavius	14,83	14,36	13,80	13,07	12,20	15,46	9,00	11,00	14,26	16,89	9,20	13,10	98,7
RGT Lipexx	14,31	13,96	14,07	11,91	13,33	14,05	10,71	11,51	13,31	16,89	9,24	13,03	98,1
DS1071	14,19	14,05	13,78	13,34	14,01	14,07	10,41	11,34	13,26	16,46	7,78	12,97	97,7
MAS34B	15,60	13,52	14,58	11,37	11,86	12,90	10,74	11,06	13,52	17,64	7,17	12,72	95,8
RGT Dublixx	14,02	13,48	13,79	12,29	13,76	12,11	9,53	11,07	12,14	16,57	8,28	12,46	93,8
Átlag	14,66	14,21	14,15	13,02	13,41	14,46	11,22	11,59	13,71	17,52	8,11	13,28	100,0
SzD 5%	0,54	0,76	0,67	1,20	1,63	0,88	0,74	0,70	1,07	1,09	1,00	0,63	4,7
C.V.	2,6	3,8	3,3	6,5	8,5	4,3	4,6	4,3	5,5	4,3	8,5	5,6	

Rangsor: szemtermés (t/ha)

**GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérlet 2016. szemeskukorica, középérésű fajták (FAO 400-499)
 Szemtermés (t/ha)**

Fajta kódja	Szombathely	Kaposvár	Ireg-szemcse	Tordas	Eszter-ápuszta	János-halma	Szék-kutas	Mező-hegyes	Jászbol-dogháza	Debrecen	Nyíregy-háza - DE	Átlag	Rel. %
P0023	15,49	14,07	14,01	14,92	15,03	16,22	11,63	13,68	14,38	20,52	8,23	14,38	103,4
DKC4943	15,33	15,16	15,31	14,90	15,35	14,98	12,13	12,96	14,32	18,36	8,49	14,30	102,8
P9903	15,57	13,85	13,67	14,45	13,56	14,11	12,68	13,05	14,38	18,57	9,70	13,96	100,4
DKC5068	14,81	14,49	14,04	14,26	14,67	14,89	11,40	12,07	14,98	17,93	8,92	13,86	99,7
Mexini	14,35	14,81	13,72	14,44	14,87	14,48	11,33	13,26	13,81	17,09	9,29	13,77	99,0
DKC4751	15,23	14,32	14,01	14,14	14,63	14,35	11,53	13,03	14,14	17,69	7,25	13,67	98,3
RGT Lexxtour	13,73	14,19	13,91	13,99	13,79	12,52	12,22	12,23	14,15	18,38	8,24	13,40	96,4
Átlag	14,93	14,41	14,10	14,44	14,56	14,51	11,85	12,90	14,31	18,36	8,59	13,90	100,0
SzD 5%	0,39	0,88	0,50	0,65	1,04	1,11	0,65	0,68	1,05	1,05	0,96	0,54	3,9
C.V.	1,7	4,1	2,4	3,0	4,8	5,2	3,7	3,6	4,9	3,8	7,5	4,5	

Rangsor: szemtermés (t/ha)

**GOSZ-VSZT Posztregisztrációs Fajtakísérlet 2016. szemeskukorica, késői fajták (FAO 500-)
 Szemtermés (t/ha)**

Fajta kódja	Szombathely	Kaposvár	Ireg-szemcse	Tordas	Eszter-ápuszta	János-halma	Szék-kutas	Mező-hegyes	Jászbol-dogháza	Debrecen	Nyíregy-háza - DE	Átlag	Rel. %
P0412	15,81	15,35	15,32	14,99	14,70	15,37	11,15	12,83	15,65	19,85	10,51	14,68	101,3
P9911	15,52	14,31	14,55	13,73	14,80	15,42	11,26	13,06	14,51	20,17	11,70	14,46	99,8
P0216	15,49	15,82	14,98	15,04	15,28	15,14	11,15	11,83	14,35	19,34	9,19	14,33	98,9
Átlag	15,61	15,16	14,95	14,59	14,93	15,31	11,19	12,57	14,84	19,79	10,47	14,49	100,0
SzD 5%	0,50	0,93	0,85	1,18	2,80	0,60	0,92	0,68	1,66	1,72	1,31	0,55	3,8
C.V.	1,9	3,5	3,3	4,5	10,3	2,3	4,8	3,1	6,5	5,0	7,2	4,2	

Rangsor: szemtermés (t/ha)

A kísérlet további eredményei

 A szemnedvességre vonatkozó adatokat megtekintheti a
www.ostermelo.com weboldalunkon (Szerk.)

A következő ábrákon a szemtermés van ábrázolva a betakarításkori szemnedvesség függvényében. A vízszintes tengelyen a csökkenő szemnedvesség tartalmat, míg a függőlegesen a növekvő szemtermést láthatjuk. A grafikon jobb felső negyedében helyezkednek el azok a hibridek, amelyek nagy szemterméssel, de viszonylag alacsony betakarításkori szemnedvesség mellett takaríthatók be. A bal felső negyedben helyezkednek el azok a hibridek, amelyek nagy szemterméssel, de magas betakarításkori szemnedvesség mellett takaríthatók be.

A jobb alsó negyedben helyezkednek el azok a hibridek, amelyek alacsonyabb szemterméssel, de alacsony betakarításkori szemnedvesség mellett takaríthatók be. A bal alsó negyedben pedig azok találhatók, amelyek alacsonyabb szemterméssel, viszonylag magas betakarításkori szemnedvesség mellett takaríthatók be.

Ezen eredmények és a fajtabemutatók segíteni igyekeznek a növénytermesztéssel foglalkozó gazdálkodókat megfelelő mennyiségű és minőségű információ-

val ellátni, a növénytermesztés biológiai alapját képző növényfajták és szaporítóanyagok vonatkozásában.

Joszt-Takács Nóra
kukorica GÉV témavezető

NÉBIH
Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóság
Szántóföldi Növények Fajtakísérleti Osztály

